Souvenirwinkels en criminele geldstromen

Een analyse van aanwijzingen voor ondergronds bankieren en het verplaatsen van (crimineel) vermogen via souvenirwinkels in Amsterdam

19 december 2023

RIEC
Amsterdam-Amstelland

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1

1 Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Leeswijzer 2

2 Onderzoeksopzet 3
2.1 Doelstelling analyse 3
2.2 Centrale vraag 3
2.3 Analyseonderdelen en -producten 3
2.4 Informatiebronnen 3

3 Bevindingen 4
3.1 Algemene bevindingen 4
3.2 Ondergronds bankieren 4
3.3 Verbanden drugseconomie 5
3.4 Netwerk 6
3.5 Overige vormen van ondermijnende criminaliteit 8

4 Conclusie 9

Bijlagen 10
Bijlage 1 Verantwoording informatie-uitvraag 10
Bijlage 2 Informatiebronnen 10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In stadsceel Centrum van de gemeente Amsterdam bevinden zich ruim 250 toeristen- en souvenirwinkels. Veel van deze winkels richten zich grotendeels op de verkoop van (soft)drugsgerelateerde producten, zoals vloeitjes, pijpjes en andere rookproducten. Daarnaast is in 2020 gebleken dat verschillende souvenirwinkels harddrugsgerelateerde producten verkopen, zoals versnijdingsmiddelen, blokpersen en verpakkingsmaterialen voor harddrugs.

Vanwege de verkoop van drugsgerelateerde producten in souvenirwinkels heeft in juni 2020 vanuit de RIEC-partners uit de regio Amsterdam-Amstelland een integrale actiedag plaatsgevonden bij zeven souvenirwinkels aan de Nieuwendijk[1]. Naar aanleiding van deze actiedag is een bestuurlijke rapportage opgesteld door de politie, waarin wordt gesteld dat de verkoop van harddrugsgerelateerde producten in souvenirwinkels zeer ondermijnend werkt in de strijd tegen de (internationale) cocaïnehandel en het excessieve geweld dat daaruit voortvloeit.

Naast de verkoop van drugsgerelateerde producten zijn de afgelopen jaren ook signalen ontvangen over de betrokkenheid van souvenirwinkels bij andere vormen van ondermijnende criminaliteit, zoals ondergronds bankieren, witwassen, arbeidsuitbuiting, illegale arbeid en belastingfraude. Naar aanleiding hiervan is door de gemeente Amsterdam en de politie Eenheid Amsterdam-Amstelland de kwetsbaarheid van de souvenirbranche voor ondermijnende criminaliteit onderzocht. Hieruit is allereerst gebleken dat sprake is van veel verdachte transacties bij Ultimate Beneficial Owners (UBO's) van souvenirwinkels, die bovendien in verband kunnen worden gebracht met de drugseconomie. Daarnaast zijn aanwijzingen naar voren gekomen van een achterliggend (crimineel) netwerk dat verschillende souvenirwinkels aan elkaar verbindt. De belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat de souvenirbranche in Amsterdam inderdaad kwetsbaar lijkt te zijn voor verschillende vormen van ondermijnende criminaliteit en dat integrale interventies daarom wenselijk zijn.

Naar aanleiding van bovenstaande heeft de politie op basis van verdachte transacties een selectie gemaakt van vier UBO's, met in totaal tien souvenirwinkels, die betrokken lijken bij ondergronds bankieren. In RIEC-verband is vervolgens een integrale analyse en casusaanpak gestart, waarin de kwetsbaarheid van Amsterdamse souvenirwinkels en hun betrokkenheid bij ondergronds bankieren nader is onderzocht.

1.2 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 wordt het doel en de opzet van de analyse beschreven. In Hoofdstuk 3 worden de belangrijkste bevindingen uiteengezet. Vervolgens wordt in Hoofdstuk 4 beschreven tot welke conclusies op basis van de bevindingen is gekomen.

[1] https://www.parool.nl/amsterdam/halsema-sluit-6-winkels-op-de-nieuwendijk-om-drugshandel~ba1b8a0a/

2 Onderzoeksopzet

2.1 Doelstelling analyse

Het RIEC Amsterdam-Amstelland wil graag inzicht in de kwetsbaarheid van de Amsterdamse souvenirbranche voor ondermijnende criminaliteit en mogelijke betrokkenheid van souvenirwinkels bij ondergronds bankieren. Daartoe is een casustafel opgericht waarbinnen vier casussen gericht op vier UBO's van souvenirwinkels worden behandeld, met als doel:

- Inzicht krijgen in de betrokkenheid van de souvenirwinkels bij ondergronds bankieren en een eventuele gedeelde modus operandi. Door het blootleggen van een modus operandi van ondergronds bankieren binnen de souvenirbranche kunnen signalen hiervan in de toekomst beter en sneller worden herkend.
- Onderzoeken in welke mate de ondernemingen en daarbij betrokken personen uit de vier casussen een crimineel netwerk vormen en of verbanden met de drugseconomie bestaan. Het in kaart brengen van het achterliggende netwerk en de verbanden met de drugseconomie biedt inzicht in de problematiek in de Amsterdamse souvenirbranche en zorgt ervoor dat tot een passende integrale interventiestrategie wordt gekomen.
- Een derde doel is om ook aanwijzingen van andere vormen van ondermijnende criminaliteit, die naar voren komen uit de verzamelde informatie ten behoeve van het eerste en tweede doel, in kaart te brengen. Dit biedt de casustafel een breder inzicht in de problematiek rondom souvenirwinkels.

2.2 Centrale vraag

De centrale vraagstelling is gebaseerd op de eerste twee doelen zoals onder het kopje 'doelstelling' beschreven en luidt daarmee als volgt:

> *"In hoeverre is in de vier casussen sprake van een (crimineel) netwerk dat zich bezighoudt met het verplaatsen van crimineel vermogen via ondergronds bankieren?"*

2.3 Analyseonderdelen en -producten

Om bovenstaande centrale vraag te kunnen beantwoorden zijn allereerst vier afzonderlijke intelligencebeelden opgesteld voor de vier casussen waarin vier UBO's van souvenirwinkels in Amsterdam centraal staan. Daarin is door het RIEC-bureau onderzoek gedaan naar ondergronds bankieren, het achterliggende netwerk en de verbanden met de drugseconomie. Ook zijn in de individuele intelligencebeelden aanwijzingen van andere vormen van ondermijnende criminaliteit beschreven.

Op basis van de vier intelligencebeelden is een overkoepelende analyse gedaan. Hierin is onderzocht of binnen de vier casussen overlap bestaat in aanwijzingen van betrokkenheid bij ondergronds bankieren en de modus operandi, het achterliggende netwerk en andere vormen van ondermijnende criminaliteit. De resultaten van deze overkoepelende analyse zijn in het huidige rapport te lezen. De focus ligt hierin met name op de beantwoording van de centrale vraagstelling, te weten in hoeverre er in de vier casussen sprake is van een (crimineel) netwerk dat zich bezighoudt met ondergronds bankieren.

2.4 Informatiebronnen

Het RIEC-Amsterdam Amstelland heeft ten behoeve van de vier individuele intelligencebeelden en het overkoepelende intelligencebeeld integrale informatie verzameld. De gemeente Amsterdam, Politie Eenheid Amsterdam, Belastingdienst, FIOD, Nederlandse Arbeidsinspectie, Immigratie- en Naturalisatiedienst en Douane hebben als RIEC-partners informatie uitgewisseld. Zie Bijlage 2 voor een volledig overzicht van de gebruikte informatiebronnen.

3 Bevindingen

In dit hoofdstuk wordt in Paragraaf 3.1 een algemeen beeld geschetst van de souvenirwinkels die centraal staan in de vier casussen en daaraan gelieerde ondernemingen. In Paragraaf 3.2 wordt beschreven welke aanwijzingen van ondergronds bankieren zijn aangetroffen. In Paragraaf 3.3 worden verbanden tussen de souvenirwinkels uit de vier casussen en de drugseconomie beschreven.

3.1 Algemene bevindingen

In de vier casussen staan in totaal negen personen centraal die betrokken zijn bij twaalf verschillende ondernemingen. Deze twaalf ondernemingen hebben in totaal achttien (neven)vestigingen, waarvan er tien souvenirwinkels zijn. Vier andere vestigingen betreffen eveneens winkels die gericht zijn op toeristen, waaronder kleding- en telecomwinkels. De overige vier vestigingen betreffen drie groothandels en één kiosk.

In alle vier de casussen zijn in de bedrijfsstructuur ondernemingen aanwezig die, naast de verkoop van souvenirs, volgens het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK) actief zijn in de verkoop van tabak(sartikelen), telecom(accessoires) en snoep. Opvallend is daarnaast dat in drie van de vier casussen binnen de bedrijfsstructuur van de subjecten sprake is van groothandels. De groothandels zijn in alle drie de casussen actief in de import en export van souvenirs, tabak(sartikelen), telecom(accessoires), elektronica en speelgoed.

In twee van de vier casussen wordt door de geprioriteerde subjecten en ondernemingen geen of slechts gedeeltelijk belastingaangifte gedaan. Daarnaast heeft de Belastingdienst boekenonderzoeken uitgevoerd bij verschillende ondernemingen uit drie van de vier casussen. In drie van de vier casussen is eveneens sprake van openstaande belastingschulden, die variëren van €7.388 tot €650.000. Tot slot blijkt uit de belastingaangiften dat in alle vier de casussen bij ten minste één onderneming in de bedrijfsstructuur sprake is van brutowinstpercentages tussen 22% en 74%.

3.2 Ondergronds bankieren

In de vier casussen zijn verschillende aanwijzingen van (betrokkenheid bij) ondergronds bankieren naar voren gekomen:

- In alle vier de casussen worden **grote contante stortingen** gedaan of blijken grote hoeveelheden contant geld aanwezig in de souvenirwinkels. De verhouding tussen de afgestorte contanten en de girale omzet is in één casus zelfs 75% contante omzet ten opzichte van 25% girale omzet. Volgens verschillende banken die verdachte transacties melden past een dergelijke verhouding tussen contante en girale omzet niet bij het gebruikelijke rekeningverloop van souvenirwinkels. In één casus blijkt dat een gedeelte van de grote contante stortingen niet wordt opgegeven als omzet in belastingaangiften. Het is mogelijk dat de grote contante stortingen afkomstig zijn uit of bestemd zijn voor transacties in het kader van ondergronds bankieren.
- In twee van de vier casussen worden daarnaast geregeld **grote coupures** van €500, €200 en €100 afgestort of zijn deze aanwezig in de souvenirwinkels. Volgens banken die de stortingen als ongebruikelijk melden, passen deze grote coupures niet bij het gebruikelijke rekeningverloop van souvenirwinkels. Uit gepinde transacties blijkt bijvoorbeeld dat aankopen voor bedragen tot enkele tientallen euro's gebruikelijk zijn. Grote coupures kunnen worden gezien als aanwijzingen van criminele opbrengsten, die vaak verplaatst worden via ondergronds bankieren. Mogelijk zijn de aangetroffen grote coupures dus afkomstig uit of bestemd voor transacties in het kader van ondergronds bankieren.
- In alle vier de casussen komen **onderhandse leningen** naar voren. Uit gemelde verdachte transacties blijkt dat deze vaak niet of slechts gedeeltelijk worden terugbetaald. In sommige gevallen gaat het om leningen binnen de eigen bedrijfsstructuur. In andere gevallen gaat het om leningen van personen die eerder in verband zijn gebracht met ondergronds bankieren. Onderhandse leningen kunnen een aanwijzing vormen voor het verrekenen van balansen of verplaatsen van (crimineel) geld in het kader van ondergronds bankieren.

- In alle vier de casussen komen verbanden met de **telecomhandel en fictieve telecomgoederenstromen** naar voren. Een bekende modus operandi binnen het ondergronds bankieren is het verplaatsen van (crimineel) geld via fictieve telecomgoederenstromen. Er is dan sprake van Trade Based Money Laundering (TBML). De geprioriteerde ondernemingen zijn allen actief in de telecomhandel, hebben zelf een telecomwinkel of zijn daarbij betrokken geweest. Ook vinden transacties plaats tussen souvenirwinkels en personen of ondernemingen die voorkomen in opsporingsonderzoeken gericht op het verplaatsen van crimineel geld via telecomgoederenstromen. Daarnaast vinden in ten minste twee van de vier casussen contante afstortingen plaats, die direct na de afstorting worden overgemaakt aan telecomondernemingen.
    - In alle vier de casussen zijn ook verbanden gevonden met het **Midi Center** in Beverwijk. In het verleden is vastgesteld dat door telecomondernemingen die gevestigd waren in het **Midi Center** ondergronds gebankierd is[2] [3]. In drie van de vier casussen komen ook personen naar voren die in verband kunnen worden gebracht met bekende gevallen van ondergronds bankieren in het Midi Center. Ook bezitten verschillende personen die betrokken zijn bij souvenirwinkels in Amsterdam een 'bedrijfsunit' in het Midi Center, waarin bovendien ook telecomgroothandels gevestigd zijn (geweest).
- Naast telecomgoederenstromen kunnen ondergronds bankiers ook andere goederenstromen gebruiken om geld te verplaatsen via fictieve goederenstromen. Ook dan is sprake van TBML. In twee casussen zijn aanwijzingen gevonden van andere mogelijk **fictieve goederenstromen:**
    - In twee van de vier casussen is sprake van verschillende onverklaarbare omzetstijgingen, van soms meerdere miljoenen in één jaar. Een onverklaarbare omzetstijging kan een aanwijzing vormen voor een fictieve goederenstroom.
    - In de twee casussen vinden veel transacties plaats tussen ondernemingen binnen de bedrijfsstructuur van de souvenirwinkels en groothandels van familieleden van de eigenaren van de souvenirwinkels. Bij die transacties ontbreekt vaak een duidelijk zakelijk doel, is onbekend welke goederen zijn geleverd of kon geen factuur getoond worden van de leveringen. In verdachte transacties rondom deze ondernemingen wordt soms vermeld dat er een vermoeden van het 'circuleren van geld' tussen de ondernemingen en groothandels speelt. Het circuleren van geld zonder duidelijk zakelijk doel kan een aanwijzing vormen voor een fictieve goederenstroom.
    - In beide casussen worden veel goederen tegen een 0%-btw tarief verhandeld, zoals covid-hulpmiddelen of internationale/intracommunautaire leveringen aan bijvoorbeeld Hongarije. Goederenstromen of internationale leveringen waarvoor een 0%-btw tarief geldt kunnen aantrekkelijk zijn bij Trade Based Money Laundering (TBML) met behulp van fictieve goederenstromen, omdat deze in zekere zin een besparing opleveren. Wanneer crimineel geld verplaatst of witgewassen wordt via fictieve goederenstromen, kan immers bespaard worden op de btw-kosten wanneer wordt gekozen voor een goederenstroom waarbij het 0% btw-tarief geldt.
    - Ook het ontbreken van een factuur of een valse factuur kan een aanwijzing vormen voor een fictieve goederenstroom. Hoewel in het verleden bij de ondernemingen uit de twee casussen weldegelijk goederen aangetroffen zijn, kon in verschillende gevallen geen factuur of pakbon worden getoond van deze goederen. In één casus zijn wel facturen getoond, maar kon niet worden vastgesteld of de aangetroffen goederen ook daadwerkelijk bij de getoonde factuur hoorden. Om die reden is niet uitgesloten dat het om valse facturen gaat.

3.3 Verbanden drugseconomie

Uit de verzamelde informatie blijkt dat in alle vier de casussen verbanden bestaan met de drugseconomie. In de ene casus is dit verband directer aanwezig dan in de andere casus. De verbanden bestaan vooral uit relaties tussen personen en ondernemingen die direct betrokken zijn bij de souvenirwinkels en ondergronds bankiers die in verband worden gebracht met het verplaatsen van drugsopbrengsten. Een voorbeeld hiervan is een eigenaar van verschillende souvenirwinkels die in het verleden samen met een ondergronds bankier betrokken is geweest bij een telecomonderneming. Deze ondergronds bankier is betrokken geweest bij het verplaatsen van

[2] ECLI:NL:RBNHO:2020:7473
[3] https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20190912_36488788?utm_source=google&utm_medium=organic

drugsopbrengsten via telecomgoederenstromen. In een andere casus is sprake van een transactie tussen een souvenirwinkel en een onderneming die in verband wordt gebracht met de heroïnehandel. Ook is in die casus sprake van een voormalig bestuurder die ook bestuurder is geweest van een onderneming van een persoon die in verband gebracht wordt met het witwassen van drugsopbrengsten.

3.4 Netwerk

Uit de overkoepelende netwerkanalyse blijkt dat de personen die direct betrokken zijn bij de souvenirwinkels uit de vier casussen geen opzichzelfstaand netwerk vormen. Dat wil zeggen dat nauwelijks sprake is van directe verbanden tussen de personen uit de vier verschillende casussen. Slechts één persoon is betrokken geweest bij meerdere ondernemingen uit verschillende casussen. Deze persoon is de voormalig directeur en aandeelhouder bij een souvenirwinkel uit de ene casus en is momenteel als werknemer betrokken bij een souvenirwinkel uit een andere casus. Zie Figuur 1 voor een weergave van het netwerk met alleen relaties tussen de personen die direct betrokken zijn bij de souvenirwinkels uit de vier casussen. De vier casussen worden in de tekening weergegeven met de kleuren groen, geel, rood en blauw.

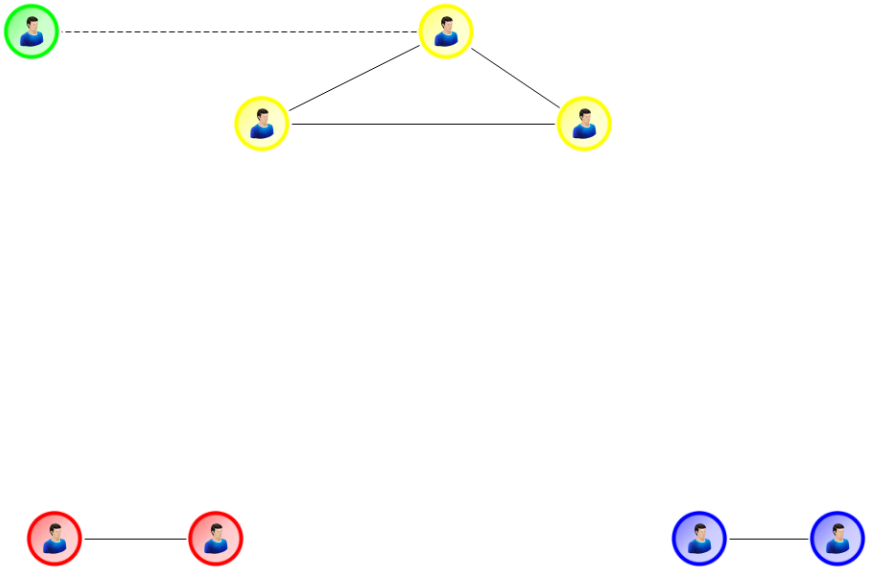

Figuur 1. Relaties tussen personen direct betrokken bij souvenirwinkels uit de vier casussen.

Uit een analyse van het achterliggende netwerk komen wel een aantal personen naar voren die relaties hebben met verschillende personen uit verschillende casussen. Die personen lijken daarmee een verbindende rol te spelen in het netwerk tussen de vier casussen. Zie Figuur 2 voor een weergave van de positie van deze personen in het netwerk. De vier verschillende casussen zijn in de tekening opnieuw aangegeven met de kleuren groen, geel, rood en blauw. Boekhouders, notarissen en verstrekkers van leningen zijn in Figuur 2 weergegeven met zwarte persoonsiconen. De blauwe persoonsiconen vertegenwoordigen andersoortige relaties, zoals bijvoorbeeld voormalig (mede)vennoten of bestuurders van de souvenirwinkels, zakenrelaties of pandeigenaren.

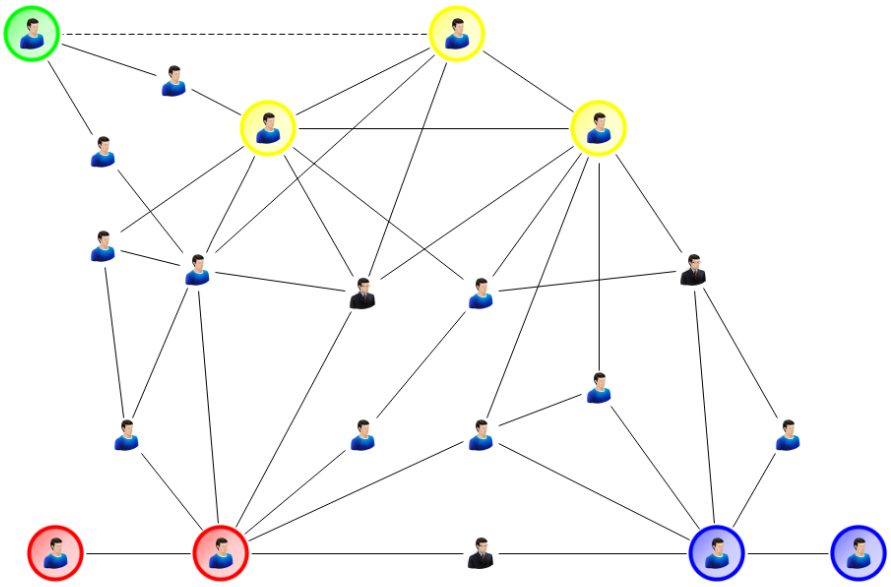

Figuur 2. Relaties tussen personen direct betrokken bij souvenirwinkels uit de vier casussen.

Opvallend is dat een aantal personen die relaties hebben met verschillende souvenirwinkels in verband kunnen worden gebracht met ondergronds bankieren of witwassen. In Figuur 3 zijn de personen die in verband kunnen worden gebracht met ondergronds bankieren lichtblauw gekleurd en de personen die in verband kunnen worden gebracht met witwassen grijs gekleurd. Zij zijn bijvoorbeeld verdachte (geweest) in een opsporingsonderzoek naar witwassen of ondergronds bankieren, zijn daarvoor in het verleden veroordeeld of hebben weer directe relaties met personen die daarvoor veroordeeld zijn.

Zo is bijvoorbeeld in Figuur 3 te zien dat twee ondergronds bankiers relaties hebben met personen uit de gele, rode en blauwe casus. Degenen die in verband kunnen worden gebracht met witwassen zijn voornamelijk te relateren aan de groene en gele casus, maar hebben ook relaties met personen die weer directe relaties hebben met de rode casus. Indien in het netwerk sprake is van het verplaatsen van crimineel vermogen, dan spelen personen met een dergelijk centrale positie in het netwerk daar mogelijk een faciliterende rol in.

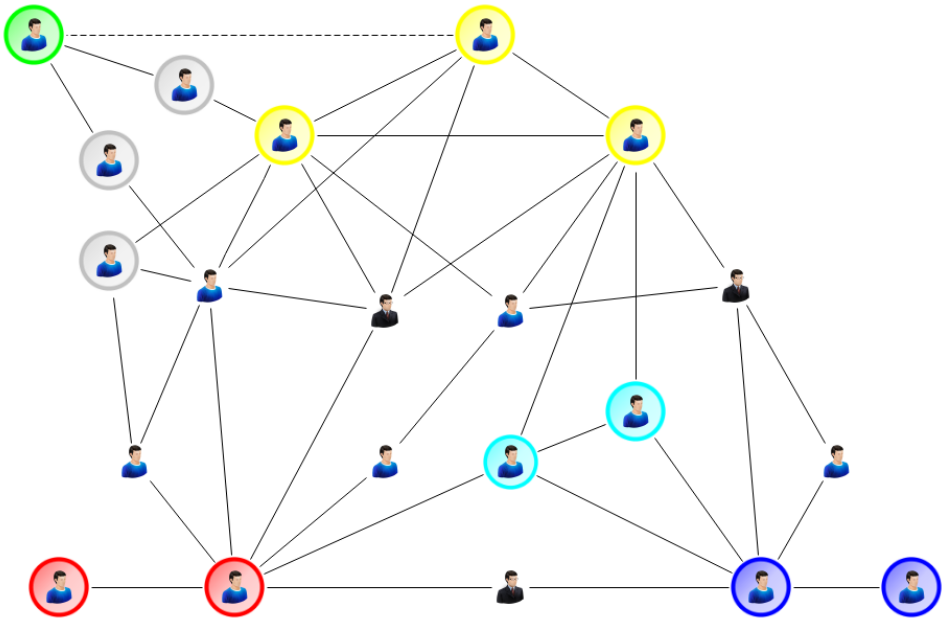

Figuur 3. Weergave plaats in netwerk van personen die in verband kunnen worden gebracht met ondergronds bankieren of witwassen.

3.5 Overige vormen van ondermijnende criminaliteit

In de vier casussen zijn ook aanwijzingen van de volgende andere vormen van ondermijnende criminaliteit gevonden:

- **Illegale arbeid**
  In drie van de vier casussen lijkt het aantal verloonde uren (volgens de loonlijst van de souvenirwinkels) niet aan te sluiten bij de openingstijden van de souvenirwinkels. Uit de verzamelde informatie blijkt ook niet dat bij deze winkels personeel wordt ingehuurd. Dat betekent dat de medewerkers in de winkels mogelijk zwart werken of elders op de loonlijst staan. In de vierde casus is überhaupt geen aangifte loonbelasting gedaan.

  Daarnaast zijn in drie van de vier casussen tijdens verschillende controles door de RIEC-partners personen aangetroffen die niet op de loonlijst staan, maar vermoedelijk wel arbeid hebben verricht. Deze personen verklaren tijdens de controles vaak dat zij hier slechts een dag werken, een vriendendienst verlenen of nog geen arbeidsovereenkomst hebben ontvangen. In sommige gevallen verblijven deze personen illegaal in Nederland, of mogen zij hier geen werk verrichten. Dit betekent dat de aangetroffen personen mogelijk illegaal arbeid verrichten in de souvenirwinkels.

- **Arbeidsuitbuiting**
  In twee casussen zijn mogelijk aanwijzingen gevonden van arbeidsuitbuiting. In beide casussen zijn boven de souvenirwinkels matrassen aangetroffen, waarvan niet vastgesteld kon worden of hier geslapen is. Een ingerichte slaapplaats op een arbeidsplaats kan een aanwijzing vormen voor arbeidsuitbuiting.

- **Mensensmokkel**
  In één casus is een aanwijzing van betrokkenheid bij mensensmokkel gevonden. Een voormalig directeur van een souvenirwinkel komt in een opsporingsonderzoek naar mensensmokkel voor als contact van de hoofdverdachte.

4 Conclusie

In dit hoofdstuk wordt op basis van de bevindingen een antwoord gegeven op de centrale vraag:

> *"In hoeverre is in de vier casussen sprake van een (crimineel) netwerk dat zich bezighoudt met het verplaatsen van crimineel vermogen via ondergronds bankieren?"*

In de analyse is tevens onderzocht in hoeverre sprake is van een overlap in modus operandi van ondergronds bankieren, of er verbanden zijn met de drugseconomie en of sprake is van aanwijzingen van andere vormen van ondermijnende criminaliteit.

Gesteld kan worden dat in alle vier de casussen aanwijzingen zijn gevonden van betrokkenheid bij ondergronds bankieren. Zo komt uit de verzamelde informatie naar voren dat sprake is van grote contante stortingen, onderhandse leningen, aanwijzingen van fictieve (telecom)goederenstromen en relaties met bekende ondergronds bankiers.

Uit de analyse blijkt dat de souvenirwinkels uit de vier casussen geen opzichzelfstaand netwerk vormen. Wel komen uit de analyse van het achterliggende netwerk personen naar voren die de souvenirwinkels en de daarbij betrokken personen uit de vier casussen aan elkaar verbinden. In die zin maken de souvenirwinkels dus wel deel uit van hetzelfde achterliggende netwerk. Een aantal van de personen die de souvenirwinkels in het netwerk aan elkaar verbinden kunnen bovendien in verband worden gebracht met ondergronds bankieren en witwassen. Sommige van deze personen hebben weer relaties met personen die in verband kunnen worden gebracht met het witwassen van drugsopbrengsten. Daarnaast komen een aantal boekhouders, notarissen en verstrekkers van leningen naar voren die verschillende souvenirwinkels aan elkaar verbinden.

Hoewel de souvenirwinkels uit de vier casussen dus geen opzichzelfstaand netwerk vormen, kan op basis van de overkoepelende analyse wel worden gesteld dat zij onderdeel zijn van een netwerk dat zich mogelijk bezighoudt met het verplaatsen van (crimineel) vermogen. Dit netwerk lijkt zich echter niet uitsluitend bezig te houden met het verplaatsen van (crimineel) vermogen via ondergronds bankieren. Er komen ook signalen van betrokkenheid bij het witwassen van drugs- en fraude-opbrengsten naar voren.

Welke rol de souvenirwinkels in de vier casussen in dit netwerk spelen en van welke modus operandi gebruik wordt gemaakt lijkt per casus te verschillen. In alle casussen komen aanwijzingen van het giraal maken van contant geld en betrokkenheid bij fictieve (telecom)goederenstromen naar voren. In een casus is daarnaast sprake van directe relaties en geldstromen met ondergronds bankiers in het Midi Center in Beverwijk. In twee andere casussen gaat het met name om aanwijzingen van fictieve internationale goederenstromen en het circuleren van bedragen tussen groothandels. In de vierde casus komen zowel aanwijzingen van het giraal maken van contant geld als het contant maken van giraal geld naar voren.

Opgemerkt moet worden dat nog geen volledig zicht is verkregen op een modus operandi. Om een modus operandi in kaart te brengen is het nodig om met precisie de geldstromen in de casussen in kaart te brengen. Daarvoor is echter niet in iedere casus voldoende informatie beschikbaar geweest. Hierdoor laten de casussen zich ook niet volledig met elkaar laten vergelijken. Verder geldt dat de meest bruikbare informatie over de modus operandi mogelijk te vinden is bij de personen uit het achterliggende netwerk die de vier casussen aan elkaar verbinden (zoals ondergrondse bankiers, witwassers, boekhouders en notarissen).

Desalniettemin kan op basis van de bevindingen worden geconcludeerd dat weldegelijk aanwijzingen gevonden zijn die erop wijzen dat de souvenirwinkels mogelijk betrokken zijn (of zijn geweest) bij het verplaatsen van crimineel vermogen. De resultaten van de analyse bevestigen dan ook het beeld van een souvenirbranche die kwetsbaar is voor verschillende vormen van ondermijnende criminaliteit.

Bijlagen

Bijlage 1 Verantwoording informatiedeling

De informatie die ten grondslag ligt aan bovenstaand rapport is door RIEC-partners gedeeld binnen de kaders van het RIEC Convenant. Om de doeleinden, zoals beschreven in artikel 2 van het Convenant te kunnen bereiken, is het noodzakelijk dat informatie - waaronder persoonsgegevens - tussen de RIEC-partners wordt uitgewisseld. Informatie-uitwisseling gebeurt alleen voor zover partners een wettelijke basis hebben voor het delen van informatie. Zoals beschreven in het RIEC-LIEC Privacy Protocol, delen RIEC-partners op getrapte wijze informatie waarin de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit leidend zijn. Er worden niet meer gegevens gedeeld dan strikt noodzakelijk om de doeleinden van een projectgroep, casustafel of handhavingsknelpunt te bereiken.

Bijlage 2 Informatiebronnen

Het RIEC-Amsterdam Amstelland heeft ten behoeve van de analyse integrale informatie verzameld en verwerkt (zie Bijlage I). De gemeente Amsterdam, Politie Eenheid Amsterdam-Amstelland, Belastingdienst, FIOD, Nederlandse Arbeidsinspectie, Immigratie- en Naturalisatiedienst en Douane hebben als RIEC-partners de volgende informatie uitgewisseld:

- De Gemeente Amsterdam leverde informatie aan uit de informatiesystemen van zowel het stadsdeel als de afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV);
- De Politie leverde BVH-registraties aan waarin geprioriteerde subjecten en rechtspersonen voorkomen. Daarnaast leverden zij ook BRP- en RDW-informatie en is SummIT gecheckt. Ook is informatie over verdachte transacties verstrekt. Indien nodig is toestemming gevraagd voor het verstrekken van (opsporings)informatie (zie Bijlage 1);
- De Belastingdienst voerde op basis van eigen informatiesystemen, iRVI's en iRR's (iCOV) een analyse van de fiscale gegevens uit. Eventuele informatie uit (lopende) boekenonderzoeken en waarnemingen ter plaatse is daaraan toegevoegd;
- De FIOD heeft gecheckt of geprioriteerde subjecten voorkomen in hun informatiesystemen PSF en SummIT;
- De Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) leverde (indien aanwezig) toezichts- en opsporingsinformatie aan;
- De Immigratie- en naturalisatiedienst (IND) leverde (indien aanwezig) informatie over geprioriteerde subjecten en rechtspersonen aan;
- De Douane leverde de bij hen aanwezige informatie over internationale goederenstromen van de geprioriteerde subjecten en rechtspersonen aan.

Samen slimmer tegen ondermijnende criminaliteit

© 2023, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum RIEC Amsterdam-Amstelland (uitgegeven in eigen beheer). Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

riecaa.nl